

M.D. and Others v. Spain (br. 36584/17), 28.6.2022.¹

Povreda člana 8. EK

Aplikanti su 20 španskih državljana. Oni su sudije i magistrati u Kataloniji (Španija).

Predmet se odnosi na navodne radnje organa vlasti nakon što su aplikanti potpisali dokument iz 2014. godine kojim su iznijeli svoje pravno mišljenje u korist takozvanog "prava odlučivanja" katalonskog naroda o katalonskoj nezavisnosti.

Pozivajući se na član 8 (pravo na poštovanje privatnog i porodičnog života), član 10 (sloboda izražavanja) i član 6 stav 1 (pravo na pravično suđenje), aplikanti se žale da je policija sastavila dosije o njima bez opravdanja, korištenjem fotografija iz policijske baze podataka ličnih dokumenata, koje su potom procurile u štampu; te na disciplinski postupak protiv njih jer su izrazili svoje stavove; i da je istraga njihovih navoda bila neadekvatna.

Sud je posebno utvrdio da samo postojanje policijskih izvještaja, koji nisu bili sastavljeni u skladu s bilo kojim zakonom, je u suprotnosti s Konvencijom. Što se tiče istrage o curenju informacija, Sud je utvrdio da je bila neprikladna zbog propusta da se ispita osoba ključna za istragu, odnosno viši šef policije Barcelone.

Azadliq and Zayidov v. Azerbaijan (br. 20755/08), 30.6.2022.

Povreda člana 10.EK

Aplikanti su novine Azadliq koje izlaze u Azerbejdžanu i njihov tadašnji glavni urednik, državljani Azerbejdžana, Ganimat Salim oglu Zayidov koji trenutno živi u Strasbourgu.

Predmet se odnosi na građansku tužbu za klevetu protiv lista i njegovog glavnog urednika u vezi sa člancima o navodnim koruptivnim aktivnostima vladinog službenika T.A.– nekadašnjeg pomoćnika predsjednika.

Pozivajući se na član 10. (sloboda izražavanja), aplikanti se žale da je došlo do neopravdanog i nesrazmjernog miješanja u njihovo pravo na slobodu izražavanja jer su domaći sudovi utvrdili da su tekstovi klevetni prema javnom funkcioneru i naložili im objavljivanje demantija i isplatu tužiocu naknade za štetu nanесenu njegovom ugledu.

Uzimajući u obzir cjelokupnost okolnosti specifičnih za predmet, Sud smatra da, iako su domaći sudovi dali relevantne razloge za postojanje hitne društvene potrebe za uplitanje u pravo aplikanata na slobodu izražavanja kako bi se T.A.-ov ugled zaštitio od nepotkrijepljenih činjeničnih navoda da je sudjelovao u koruptivnim radnjama koje bi potencijalno mogle predstavljati kaznena djela, nisu navedeni razlozi koji bi opravdali ozbiljnost sankcija izrečenih aplikantima, za koje se činilo da nisu imali razuman odnos proporcionalnosti legitimnom cilju kojem se teži.

Dakle, domaći sudovi nisu pružili "dovoljne" razloge da opravdaju miješanje u pravo aplikanata na slobodu izražavanja. Iz toga slijedi da miješanje nije bilo "neophodno u demokratskom društvu".

¹ Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za edukaciju i sudsku dokumentaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

Povreda člana 14. u vezi sa članom 8. EK

Povreda člana 8. EK

Aplikant je Ioannis Dorotheos Paparrigopoulos, grčki državljanin.

Predmet se tiče sudskog postupka za utvrđivanje očinstva aplikantove kćerke.

Pred Evropskim sudom aplikant navodi da je činjenica da mu nije pružena mogućnost da svojevolljno prizna očinstvo njegove kćerke imala za posljedicu da mu se ograniče njegova roditeljska prava. On tvrdi da su roditeljska prava "potpuna" samo u slučaju kada je roditeljstvo samovoljno priznato i da mu sudsko utvrđivanje očinstva, kojem se kako kaže protivio, ne dozvoljava da u potpunosti ostvaruje roditeljska prava ukoliko se oba roditelja o tome ne usaglasе.

Pozivajući se na član 8 (pravo na poštivanje privatnog i porodičnog života) samostalno i u vezi sa članom 14 (zabrana diskriminacije), aplikant se žali da je bio diskriminiran *vis-à-vis* djetetove majke.

Pozivajući se na član 6 (pravo na pravično suđenje), takođe se žali da dužinu postupka, koji je započeo 2007. godine, a okončan je 2016. godine.

Evropski sud je primijetio da domaće pravo aplikantu u relevantno vrijeme ne bi dopuštalo vršiti roditeljsko staranje čak i ako bi to bilo najbolje za interese djeteta. Također, nije mogao dobiti sudski nalog da nadvlada majčino uskraćivanje pristanka na zajedničko roditeljsko staranje, iako nije osporila njegovo roditeljstvo. Po mišljenju Suda, Vlada nije na odgovarajući način objasnila zašto je bilo potrebno, u vrijeme nastanka događaja, da domaći zakon propiše takvu razliku u postupanje između očeva i majki djece rođene izvan braka i djece rođene u braku. Sud je smatrao da nije postojao razuman odnos proporcionalnosti između onemogućavanja aplikantovog vršenja roditeljskog staranja i cilja kojem se težilo, koji je trebao štiti najbolje interese djece rođene izvan braka.

Sud je dalje naveo da je postupak trajao devet godina i četiri mjeseca te da argumenti koje je iznijela Vlada ne mogu objasniti takvo kašnjenje. S obzirom na pozitivnu obavezu postupanja sa iznimnom pažnjom u takvim slučajevima, Sud je smatrao da se dužina postupka ne može smatrati razumnom. Utvrdio je kršenje člana 8. Konvencije.